

Aan de gemeenteraad
Steenwijkerland

behandeld door K. Romkes
afdeling IO
telefoon 140521
Ons kenmerk 1644-15-OS-K
uw kenmerk
bijlagen Veiligheidsmatrix 2017
Gebiedsscan 2016

Steenwijk
(verzendsdatum)

31 oktober 2016

Onderwerp

Raadsbrief over Veiligheidsmatrix en prioriteiten t.k.n.

Geachte heer/mevrouw,

Ter kennisneming ontvangt u de door de driehoek en college vastgestelde Veiligheidsmatrix 2017 en de Gebiedsscan 2016.

Integraal Veiligheidsplan (2015-2018) en Veiligheidsmatrix (2017)

Eens in de vier jaar wordt een nieuwe Integraal Veiligheidsplan opgesteld. Daarin worden de kaders gesteld. Maar daarnaast wordt ook elk jaar een uitvoeringsplan opgesteld: de voorliggende Veiligheidsmatrix. In deze matrix komen alleen prioriteiten aan bod die voor 2017 leiden tot nieuwe afspraken en mogelijke intensivering.

Prioriteiten 2017

Naast de in de matrix genoemde veiligheidsprioriteiten worden bestaande aanpakken ook gewoon doorgezet. Zo is er dit jaar extra ingezet op het vermoedelijke drugsgebruik onder jongeren naar aanleiding van signalen die binnenkwamen bij politie en gemeente. Samen met scholen, jongerenwerk, Halt, en politie is hierop ingezet. Na diverse controles is gelukkig niet gebleken dat er sprake is van een zorgwekkende situatie rondom drugsgebruik onder jongeren. Voor 2017 is dit onderwerp derhalve niet uitgelicht als speerpunt maar uiteraard gaan we wel gewoon door met de huidige werkwijze, alertheid, samenwerking en preventieactiviteiten daarin.

PGB fraude is ook een landelijk gesignaleerd probleem in de samenleving. In gemeenten (regionaal en lokaal) wordt ook geïnvesteerd om dit probleem tegen te gaan.

Tenslotte zal de gemeente dit najaar nog investeren op het werven van meer Burgernet deelnemers. Er zal onder meer huis-aan-huis een brief worden verspreidt waarin de burgemeester een oproep doet aan de inwoners van onze gemeente om Burgernet deelnemer te worden. Op dit moment zitten wij op 9,6% deelnemers en daarmee hebben wij de op een na laagste percentage aanmeldingen van IJsselland.

Gebiedsscan 2016: veiligheidsbeeld

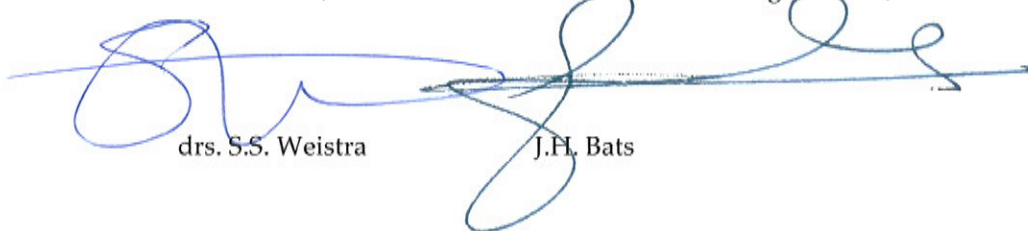
De bijgevoegde Gebiedsscan geeft het veiligheidsbeeld weer van onze gemeente (cijfers politie). Het vormt een belangrijke bron voor het opstellen en objectiveren van de veiligheidsmatrix en -plan.

Wij hopen u hiermee voldoende en passend geïnformeerd te hebben.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

de secretaris,

de waarnemend burgemeester,

Two handwritten signatures in blue ink. The first signature on the left is for drs. S.S. Weistra, and the second signature on the right is for J.H. Bats. Both signatures are written over a horizontal line.

drs. S.S. Weistra

J.H. Bats

Integrale Veiligheidsaanpak gemeenten Kampen, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Staphorst 2017.

In het gezamenlijk ambtelijk IV-gesprek zijn de prioriteiten benoemd voor het hele gebied, waaraan de gemeenten, de politie en het OM in 2017 extra aandacht willen besteden.

In dit overzicht komen alleen de prioriteiten aan bod, die voor 2017 leiden tot *nieuwe / bijgestelde afspraken*. Uiteraard worden de bestaande werkwijzen en aanpakken voortgezet (= bestaand beleid, zoals het onderwerp Veilig Uitgaan).

Mocht daartoe aanleiding zijn dan kan een thema gaandeweg het jaar extra aandacht vragen. In de driehoek kan dan in overleg tussen gemeenten, het politieteam en het OM een bijstelling plaatsvinden. Tevens zal in de driehoek de bewaking op de voortgang van de voor 2017 benoemde speerpunten plaatsvinden.

Speerpunten 2017

Gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie maken gezamenlijk in 2017 voor de volgende thema's afspraken:

- Overlast (jeugd, burenruzies, verwarde personen en bij 'tradities' zoals de jaarwisseling en Koningsdag);
- (Bestuurlijke) aanpak criminaliteit in het kader van ondermijning en hennep;
- Woninginbraken;

Beschrijving activiteiten van de prioriteiten

1. Overlast

1.1 jeugdoverlast

De overlast van jeugdgroepen op straat neemt af. Er lijken minder vaste groepen te zijn, die voor overlast zorgen. Jongeren komen meer in kleinere groepen bij elkaar, die wisselen van samenstelling.

Een persoonsgebonden aanpak van jongeren die met problematisch gedrag in beeld komen heeft in 2017 prioriteit. Het gaat om jongeren met dreigend, beginnend of hardnekkig gedrag (overlast / criminaliteit). Van belang is dat er binnen de gemeenten een verbinding komt tussen de 'zorg' en 'veiligheid'. Problematische casuïstiek, waarbij de inzet van regionale partners gewenst is, moet op tijd bij het JOR (Justitieel Overleg Risicjongeren) gebracht worden.

Afspraak:

Voor 1 juni 2017 hebben de gemeenten een duidelijk procesmodel ontwikkeld voor de aansluiting van zorg en veiligheid voor jeugdcasuïstiek (samenwerking, opschaling naar het JOR en afschaling naar het lokale zorgveld).

Gebiedscan 2016

gemeente Steenwijkerland

Eenheid Oost Nederland
District IJsselland
Team IJsselland Noord

Colofon

Productie

IJsselland Noord

Teamchef

Johan Ekkel

Met medewerking van

Teamleiding, jeugdagenten, wijkagenten en districtelijk informatieknoppunt

Analyse

Eddy Klein-Hofmeijer

Redactie en samenstelling

Gosina van Stralen (beleidsadviseur), Feike Nijburg (operationeel specialist A)

Vormgeving en druk

Team Bestuursondersteuning van de Eenheidsstaf van de Eenheid Oost Nederland

Plaats en datum

Steenwijk, 1 juni 2016

Voorwoord

Voor u ligt de gebiedsscan criminaliteit en overlast 2016 van de gemeente Steenwijkerland, samengesteld door het team IJsselland Noord van het politiedistrict IJsselland.

Met deze gebiedsscan informeert de politie het bestuur over lokale (on)veiligheidsontwikkelingen.

Informatie

De gebiedsscan is een informatieproduct. De politie geeft hiermee invulling aan haar signalerende en adviserende taak. De gebiedsscan bevat geen uitputtende analyses en geen concrete voorstellen tot aanpak. Deze planvorming dient immers integraal en onder regie van de gemeente plaats te vinden.

Ontwikkelingen geven prioriteiten aan

De gebiedsscan is bedoeld om veiligheidspartners van politiespecifieke informatie te voorzien. Het gaat om gesignaleerde ontwikkelingen en trends op het gebied van criminaliteit, overlast, daders en dadergroepen. In de gebiedsscan beschrijft de politie de meest in het oog springende ontwikkelingen van het jaar 2015. Zo wordt de gemeente als het ware jaarlijks 'gefotografeerd'. Vanuit deze ontwikkelingen worden onderwerpen aangegeven die vanuit de optiek van de politie bijzondere aandacht verdienen.

Straatkennis koppelen aan systeemkennis

De inhoud van de gebiedsscan is tot stand gekomen door zogenoemde 'harde informatie' (informatie uit de systemen van de politie en andere organisaties) te koppelen aan de 'zachte informatie' (kennis die wijkagenten en andere frontlijnwerkers hebben). Wijkagenten die werken in de wijk beschikken over kennis en informatie die niet zichtbaar en meetbaar zijn in computersystemen. Het zijn politiemensen op straat die vroegtijdig ontwikkelingen signaleren en die achtergronden kennen van gebeurtenissen in hun gebied. Deze informatie is tijdens werkbijeenkomsten in het team met analisten besproken en vastgelegd.

De politie gaat ervan uit dat met deze informatie een substantiële bijdrage wordt geleverd aan het gemeentelijke veiligheidsbeleid.

Johan Ekkel, Cees IJsbrandij en Gerard Bijl
(teamchefs IJsselland-Noord)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 VNG-BVH model	3
1.2 Verschil in cijfers	3
1.3 Cijfers en samenvatting	3
1.4 Leeswijzer	4
2. Misdrijven	5
2.1 Vermogenscriminaliteit	5
2.1.1 Woningcriminaliteit	5
2.1.2 Voertuigcriminaliteit	7
2.1.3 Bedrijfscriminaliteit	8
2.1.4 Overige vermogensdelicten	9
2.1.5 Illegale handel	9
2.2 Gewelddelicten	10
2.2.1 Straatroof en overvallen	11
2.2.2 Uitgaansgeweld	12
2.2.3 Relationeel/huiselijk geweld	12
2.2.4 Geweld tegen overheidsfunctionarissen (GTPA/VPT)	12
2.3 Overige misdrijven	13
2.3.1 Zedendelicten	13
2.3.2 Aantasting openbare orde en openbare ruimte	14
3. Overlast	15
3.1 Overlast een breed begrip	15
3.1.1 Drugs- en drankoverlast	16
3.2 Wie veroorzaakt overlast	16
3.3 Overlastontwikkelingen 2015	17
3.4 Overige ontwikkelingen	18
3.4.1 Verkeer	18
3.4.2 Waterplan kop van Overijssel	18
3.4.3 Milieu	19
3.4.4 Persoonsgebonden budget	19
4 . Dader(s) en dadergroepen	20
4.1 Jeugdscan	20
4.2 Veelplegers	21
4.3 Persoonsgerichte aanpak	21
5 . Aandachtspunten op een rij	22
5.1 Woninginbraken	22
5.2 Jeugd	22
5.3 Geweld	22
5.4 Drank- en drugsoverlast	23
Bijlagen	24
Bijlage 1 Transportmodel VNG-BVH	24
Bijlage 2 Cijfers per wijk	26

1. Inleiding

In dit hoofdstuk lichten we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van misdrijven en overlast in Steenwijkerland toe.

1.1 VNG-BVH model

Gemeenten gebruiken voor de weergave van cijfers en het schrijven van veiligheidsplannen het zogenaamde 'VNG-model' (model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten). Dit model kent een rubricering die niet overeenstemt met de wijze waarop de politie vanuit haar registratiesysteem Basis Voorziening Handhaving (BVH) cijfers registreert en presenteert. In bijlage 1 van deze gebiedsscan is daarom een transportmodel VNG-BVH opgenomen.

1.2 Verschil in cijfers

Ten opzichte van de misdrijfcijfers uit het verleden en cijfers die nu verstrekt worden vanuit de Eenheid Oost-Nederland, is een verschil te zien in het aantal misdrijven (ongeveer een toename van 5%). Dit heeft te maken met verschillende filters die we hanteren bij het generen van de cijfers uit de systemen.

De verschillen zijn ontstaan doordat andere eenheden (bijvoorbeeld een buureenheid of de Landelijke Eenheid) een aangifte opneemt over een gebeurtenis in de gemeente Steenwijkerland. Deze aangifte zou normaliter door de eenheid die de aangifte opneemt, toegezonden moeten worden aan de Eenheid Oost-Nederland waar het voorval heeft plaatsgevonden. In de praktijk gebeurt dit niet altijd. Daardoor misten we in het verleden (jaren 2012-2013) ongeveer 5% misdrijven die wel in de gemeente hebben plaatsgevonden. Met het nieuwe managementsysteem (BVI) zijn we nu in staat om deze cijfers inzichtelijk te maken. Dit levert echter wel een verschil in cijfers op ten opzichte van de gebiedsscan van vorig jaar en de afgelopen jaarcijfers.

1.3 Cijfers en samenvatting

Op basis van de hieronder gepresenteerde cijfers van 2015 wordt een korte schets gegeven van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van criminaliteit in de gemeente Steenwijkerland.

In onderstaande tabel zijn de cijfers van misdrijven van de afgelopen jaren opgenomen. Aan de hand daarvan kunnen we zien hoe criminaliteitsvormen zich in de afgelopen drie jaar hebben ontwikkeld. De meeste criminaliteitsvormen zijn gelijk gebleven of licht gedaald.

Het totaal aantal misdrijven in Steenwijkerland is afgelopen jaar nagenoeg gelijk gebleven. In 2014 werden er 1.448 misdrijven gepleegd, in 2015 waren dit 1.449. Er is een stijging te zien van het aantal misdrijven onder de noemers woningcriminaliteit en geweldsdelicten. De belangrijkste dalers van het afgelopen jaar zijn bedrijfscriminaliteit, overige vermogensdelicten en aantasting openbare orde en ruimte. Illegale handel laat een grote cijfermatige stijging zien. Deze stijging is hoofdzakelijk het gevolg van het feit dat fraude misdrijven sinds afgelopen jaar op een andere manier worden geregistreerd.

Cijfertabel Misdrijven op hoofdthema's

Misdrijven ¹ gemeente Steenwijkerland	2012	2013	2014	2015	% verschil afgelopen 2 jaar
Woningcriminaliteit	176	179	125	138	10%
Voertuigcriminaliteit	265	256	220	232	5%
Bedrijfscriminaliteit	104	92	91	75	-18%
Overige vermogensdelicten	251	220	191	183	-4%
Gewelddelicten	215	238	193	215	11%
Zedendelicten	17	9	15	15	NVT
Aantasting openbare orde en ruimte ²	395	250	276	238	-14%
Illegale handel	96	82	85	170	100%
Overige misdrijven	369	314	328	326	-1%
Totaal aantal misdrijven	1.884	1.639	1.448	1.449	-1%

Bron database gemeente BVH

1.4 Leeswijzer

In deze gebiedsscan leest u in hoofdstuk twee over de ontwikkelingen in het aantal misdrijven. In hoofdstuk drie gaan wij in op de ontwikkelingen ten aanzien van overlast. Het vierde hoofdstuk gaat over doelgroepen. Ten slotte geven we in hoofdstuk vijf de aandachtspunten weer.

¹ Misdrijven zijn opgenomen aangiften, incidenten met een verdachte of slachtoffer maar zonder aangifte of incidenten van dusdanige zwaarte dat zij op basis daarvan als misdrijf worden aangemerkt.

² Aantasting openbare orde en ruimte wordt ook wel vernieling genoemd

2. Misdrijven

Allereerst worden in dit hoofdstuk de belangrijkste vormen van vermogenscriminaliteit beschreven. Onder deze categorie vallen inbraken, diefstallen en illegale handel. Verder komen de geweldsdelicten en verzamelcategorieën aan de orde.

2.1 Vermogenscriminaliteit

Onderstaand overzicht geeft de ontwikkelingen aan op het gebied van inbraak, diefstal en illegale handel over de jaren 2012 tot en met 2015.

Cijfertabel vermogenscriminaliteit gemeente Steenwijkerland

Vermogenscriminaliteit	2012	2013	2014	2015
Woningcriminaliteit	176	179	125	138
Voertuigcriminaliteit	265	256	220	232
Bedrijfscriminaliteit	104	92	91	75
Overige vermogensdelicten	251	220	191	183
Illegale handel	96	82	85	170

Bron dataset gemeente BVH

2.1.1 Woningcriminaliteit

Onder de noemer 'woningcriminaliteit' valt allereerst inbraak in woningen en in het verlengde daarvan inbraak in garage, kelderbox of tuinhuis. Woninginbraak wordt (evenals straatroof en overvallen) gekwalificeerd als *'high impact crime'* door de geestelijke en soms ook lichamelijke schade die slachtoffers hiervan ondervinden. In deze subparagraaf bespreken we de woninginbraken, verderop in paragraaf 2.2.1 worden de straatroven en overvallen nader bekeken.

Niet alle woninginbraken zijn van hetzelfde kaliber. Naast voltooide inbraken, waar na braak diefstal is gepleegd in een woning kennen en de insluipingen waar zonder braak diefstal is gepleegd kennen we de *pogingen* tot woninginbraak. In dergelijke gevallen is er wel schade toegebracht aan de woning, maar is men er niet in geslaagd de woning te betreden. Dit is overigens ook vaak een aanwijzing voor het type woninginbreker (gelegenheidsinbrekers). Het aantal woninginbraken is onder meer afhankelijk van het seizoen. Vaak is er een stijging rond de zogenoemde 'donkere dagen', zo ook in Steenwijkerland. In de maanden vanaf september/oktober werden er meer woninginbraken gepleegd. Mogelijk hebben 2 veelplegers die eerder vastzaten zich hier schuldig aan gemaakt.

Cijfertabel woningcriminaliteit gemeente Steenwijkerland

Woningcriminaliteit	2012	2013	2014	2015
1.1.1 Diefstal/inbraak woning	109	118	81	96
Poging Diefstal/inbraak woning	21	17	17	18
Voltooide Diefstal/inbraak woning	88	101	64	78
A20 Gekwal. Diefstal in/uit woning	82	100	57	77
A30 Diefstal in/uit woning (geen braak)	25	18	23	18
B20 Inbraak Woning Met geweld	1	0	0	1
B30 Inbraak in/uit woning Met geweld (geen braak)	1	0	1	0
1.1.2 Diefstal/inbraak box/garage tuinhuis	67	61	44	42

Bron dataset gemeente BVH

Na een meerjarige daling van het aantal woninginbraken, is het aantal afgelopen jaar weer licht gestegen van 81 in 2014 naar 96 in 2015. Dit komt niet overeen met het landelijke beeld en de trend in de rest van het district IJsselland die dalend is. Er is vooral een lichte

stijging zichtbaar in de plaats Steenwijk, waar het aantal inbraken in 2014 juist erg laag was. Een eensluidende verklaring voor de oorzaak van de stijging heeft het politieteam niet. Het aantal pogingen inbraak woning bleef nagenoeg gelijk met voor gaande jaren. Het aantal insluipingen in Steenwijkerland fluctueert meerjarig en is afgelopen jaar gedaald naar 18 en hiermee gelijk aan 2013.

Figuur 1, hotspotkaart Woninginbraken (ingezoomd op de plaats Steenwijk)

Opvallend was een insluiping in maart 2015 waarbij twee verdachten werden overlopen en zijn gevlucht. Een dag later konden twee minderjarige verdachten uit Tuk en Willemsoord alsnog worden aangehouden. In mei 2015 vond er woninginbraak met geweld plaats in Steenwijk. Bij deze woninginbraak had de verdachte een keukenmes gepakt en kwam in de ouderlijke slaapkamer in gevecht met de bewoners. De verdachte kon door de bewoner worden overmeesterd en overgedragen aan de politie. De bewoners en de verdachte raakten allen gewond en moesten naar het ziekenhuis.

Het team signaleert een toename van het aantal inbraken bij ouderen waarbij de daders toegang tot woningen verkregen middels het openbreken van sleutelkastjes. Dit vond onder andere plaats in Blokzijl. Komend jaar vraagt het team extra aandacht voor de risico's die sleutelkastjes met zich meebrengen. Ook zal er in samenwerking met de gemeente en betrokken zorginstellingen worden gekeken naar maatregelen, zoals bijvoorbeeld voorlichting, om dit soort inbraken in de toekomst terug te dringen.

Aanpak

De inspanning van het politieteam richt zich vooral op het opsporen van verdachten. Hierbij wordt het team ondersteund door een regionaal woninginbrakenteam. Ook werkt het team samen met alle gemeenten uit de regio en het Openbaar Ministerie. De kernwoorden van onze aanpak zijn samenwerking, aandacht vragen voor het Keurmerk Veilig Wonen, versterking heterdaadkracht en burgerparticipatie. Daarnaast werkt het team lokaal samen met bewoners, wijkverenigingen en de gemeente aan preventie. Er zijn speciale WhatsApp groepen waarin bewoners van verschillende wijken en buurten preventietips en informatie over verdachte situaties met elkaar uitwisselen. Ook worden er zogenaamde besmettingsbrieven verspreid in buurten waar is ingebroken en worden bewoners opgeroepen om extra alert te zijn en verdachte situaties te melden bij de politie. Ook is een ex-inbreker op bezoek geweest in Steenwijkerland om bewoners bewust te maken van de risico's slachtoffer te worden van woninginbraak. Daarnaast wil het team investeren op het

tegengaan van heling middels het digitaal opkopers register (DOR). Met een DOR kan worden nagegaan of opkopers gestolen goederen aangeboden krijgen. In omliggende gemeentes wordt al gewerkt met een DOR, waarbij er vanuit het politieteam met enige regelmaat onaangekondigde fysieke controles van het register plaatsvinden. Het team adviseert de gemeente het DOR zo spoedig mogelijk te implementeren door de APV hierop aan te passen.

Diefstal uit schuurtjes

Het aantal inbraken in en diefstallen uit schuren en garageboxen is het afgelopen jaar nagenoeg gelijk gebleven. Daar waar ingebroken werd in schuurtjes werden hoofdzakelijk kratjes bier, gereedschap en fietsen weggenomen.

2.1.2 Voertuigcriminaliteit

Onder voertuigcriminaliteit vallen verschillende delicten: auto-inbraak, diefstal van auto's, maar ook fietsendiefstal en diefstal van brom- of snorfiets.

Cijfertabel voertuigcriminaliteit gemeente Steenwijkerland

Voertuigcriminaliteit	2012	2013	2014	2015
1.2.1 Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	60	56	55	70
1.2.2 Diefstal van motorvoertuigen	9	11	10	10
1.2.3 Diefstal van brom-, -snor-, fietsen	174	155	129	128
Diefstal fiets	167	149	125	123
Diefstal brom-, snorfiets	7	6	4	5
1.2.5 Diefstal af/uit/van overige voertuigen	22	34	26	24

Bron dataset gemeente BVH

Auto-inbraak en diefstal van auto's

Auto-inbraak wordt formeel omschreven als 'diefstal uit of vanaf motorvoertuigen'. In dat laatste geval (diefstal *vanaf* motorvoertuigen) gaat het om het stelen van banden, wieloppen, benzine, kentekenplaten e.d. Diefstal van kentekenplaten hangt vaak samen met het illegaal tanken (tanken zonder te betalen). Door gebruik te maken van illegale kentekenplaten is de benzinedief niet te achterhalen.

In een klein deel van de gevallen is het ook mogelijk dat gestolen kentekenplaten worden gebruikt voor andere criminele handelingen (overvallen, ramkraken e.d.).

Daarnaast betreft het diefstal van voertuigen zelf (auto's, vrachtauto's en motoren).

Afgelopen jaar werden in Steenwijkerland 10 motorvoertuigen gestolen. Het aantal diefstallen uit/vanaf motorvoertuigen is na een meerjarige daling afgelopen jaar gestegen van 55 in 2014 naar 70 in 2015. Deze toename is mogelijk te verklaren door een aantal series die afgelopen jaar plaatsvonden, waarbij bij meerdere voertuigen werd ingebroken. De buit bestond voornamelijk uit airbags en navigatiesystemen, zowel ingebouwde als losse systemen. Zo deed zich aan het einde van het jaar een reeks aan diefstallen van airbags voor op de carpoolplaats bij de A32. Het team vermoedt dat de diefstallen 'op bestelling' door een professionele dadergroep van buiten af zijn gepleegd.

Het laatste half jaar van 2015 werden in het kader van het donkerdagen offensief door de politie Noord-Nederland meerdere acties uitgevoerd om voertuigcriminaliteit op en rondom de A32 terug te dringen. Deze acties strekte zich uit tot en met de gemeente Steenwijkerland maar hebben helaas geen direct zichtbaar resultaat opgeleverd.

Diefstal (brom- en snor-)fietsen

Het aantal gestolen brom- en snorfietsen en fietsen daalt meerjarig. Ten opzichte van vorig jaar bleef het aantal met 128 nagenoeg gelijk. De diefstallen vonden verspreid door de

gemeente plaats. Net zoals in andere gemeenten in de regio is een er hotspot te vinden in de buurt van het station. Er is vanuit het team afgelopen jaar geen extra inspanning gedaan om het aantal diefstallen terug te dringen. Komend jaar wil het politieteam investeren op het vergroten van de pakkans door inzet van de lokfiets.

Het valt het team op dat veel burgers tegenwoordig aangifte doen via internet. De kwaliteit van deze aangiftes laat echter te wensen over. Zo worden framenummers bijvoorbeeld onjuist ingevoerd, waardoor een fiets niet (goed) kan worden gesignaleerd als zijde gestolen en het lastig is om een eigenaar te achterhalen van een fiets die wordt teruggevonden. Er is mogelijk winst te behalen door burgers te wijzen op een juiste invoer van gegevens.

Diefstal buitenboordmotoren

In Steenwijkerland werden afgelopen jaar 29 buitenboordmotoren gestolen. Deze diefstallen deden zich op verschillende tijdstippen en plaatsen binnen de gemeente voor. Aangezien Steenwijkerland omvangrijke en uitgebreide waterrijke gebieden heeft, is het voor de politie lastig dit gericht tegen te gaan. Om de diefstallen terug te dringen zijn er vanuit het team diverse preventieve acties uitgezet, er zijn bijvoorbeeld flyers met preventietips uitgedeeld. Het lijkt erop dat mede door de preventie en de inspanningen van het Watertoezicht al een voorzichtige daling van het aantal diefstallen is ingezet. Om de diefstallen van buitenboordmotoren en andere vaartuigcriminaliteit verder een halt toe te roepen is er ook samenwerking gezocht met gemeente en ondernemers uit de watersportbranche. Er zijn WhatsApp groepen gestart waar ondernemers preventietips en informatie over verdachte situaties met elkaar kunnen delen. Het team hoopt deze samenwerking komend jaar te continueren en uit te breiden. Naast de preventieve aanpak investeert de politie ook op het vergroten van de heterdaadkracht.

2.1.3 Bedrijfscriminaliteit

Onder deze noemer vallen zowel inbraken in bedrijven of instellingen, als diefstal uit bedrijven (waaronder winkeldiefstal) of instellingen. Bedrijven en kantoren zijn vaak doelwit, maar ook scholen, sportcomplexen en winkels worden met enige regelmaat geconfronteerd met diefstal al dan niet gepleegd na inbraak.

Cijfertabel bedrijfscriminaliteit gemeente Steenwijkerland

Bedrijfscriminaliteit	2012	2013	2014	2015
2.5.1 Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	74	66	60	40
Inbraak winkel	10	4	11	6
Inbraak Bedrijf/ kantoor	30	26	20	16
Inbraak Sportcomplex	6	2	5	5
Inbraak Hotel/ pension	0	1	0	0
Inbraak school	2	0	3	1
Diefstal in/uit School	2	11	4	0
Diefstal in/uit Bedrijf/ kantoor	16	15	8	8
Diefstal in/uit Hotel/ pension	0	1	0	1
Diefstal in/uit Sportcomplex	8	6	9	3
2.5.2 Winkeldiefstal	30	26	31	35

Bron dataset gemeente BVH

Bedrijfsinbraken

Het aantal bedrijfsinbraken daalt meerjarig tot 40 het afgelopen jaar en is daarmee, in vergelijking met soortgelijke gemeentes, als laag te typeren.

De bedrijventerreinen Groot Verlaat, Dolderkanaal (beide Steenwijk), Boterberg (Oldemarkt), Weijert / Schaarkampen (Vollenhove) en Kanaalweg / Scheepdiep (Blokzijl) zijn gecertificeerd volgens het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Ondernemers zijn zeer actief in het nemen van maatregelen om de veiligheid te waarborgen en inbraken te voorkomen, bijvoorbeeld door te investeren in beveiliging. Aandachtspunten worden inzichtelijk gemaakt en er wordt nagedacht over te nemen infrastructurele maatregelen. In 2015 werd een enquête onder ondernemers afgenomen, waaruit blijkt dat de aangiftebereidheid fors is afgenomen. Ondernemers maken vooraf een afweging tussen kosten (tijd) en baten (rendement) voordat er al dan niet aangifte wordt gedaan. Er wordt echter wel aangifte gedaan als dit noodzakelijk is om de schade te verhalen bij de verzekering.

Het aantal winkeldiefstallen laat een lichte stijging zien. Er wordt door een aantal winkeliers (voornamelijk supermarkten) gewerkt met het aangifteformulier winkeldiefstal. Hierdoor is het voor winkeliers gemakkelijker om aangifte te doen, dit hebben zij afgelopen jaar dan ook vaker gedaan en daarbij hebben zij de mogelijkheid om direct een civiele schadevergoeding te eisen.

2.1.4 Overige vermogensdelicten

Vermogensdelicten betreffen andere diefstallen dan hierboven reeds genoemd. Zakkenrollerij is een voorbeeld van een vermogensdelict. Ook heling en verduistering vallen hieronder. Meerjarig schommelt het aantal misdrijven in deze categorie. Afgelopen jaar werd er 18 keer iets uit een zak of tas gestolen, vooral in het centrum of op het station.

Cijfertabel overige vermogensdelicten gemeente Steenwijkerland

Overige vermogensdelicten	2012	2013	2014	2015
1.2.4 Zakkenrollerij	45	25	24	18
1.6.2 Overige vermogensdelicten	206	195	167	165

Bron dataset gemeente BVH

2.1.5 Illegale handel

Onder illegale handel vallen vier vormen van criminaliteit. Het gaat om de drugshandel, mensenhandel, wapenhandel en fraude. Het meest verweven met lokale veiligheid is de drugscriminaliteit.

Onder drugscriminaliteit vallen zowel het bezit van, de handel in en het vervaardigen van softdrugs en harddrugs. Bij de handel gaat het om straathandel of handel vanuit (horeca)panden. Bij het vervaardigen van drugs gaat het vooral om hennepkwekerijen, maar soms ook om laboratoria waar synthetische drugs worden vervaardigd. Als er één terrein is verweven met criminaliteit (en overlast) dan betreft het drugs. Zo is een deel van de straatroven of inbraken gekoppeld aan verslavingsproblematiek en is bij een groeiend deel van de geweldsincidenten sprake van excessief alcohol – en/of drugsgebruik.

Drugshandel en drugsteelt zijn zogenoemde 'aangifteloze' of 'slachtofferloze' delicten en worden in de regel zo goed mogelijk afgeschermd. Bij een illegale drugsdeal hebben verkoper en koper een gedeeld belang om dit buiten het blikveld van de politie te doen. Dit betekent dat veel drugshandel en drugsteelt niet wordt geregistreerd. Deze 'onderregistratie' is overigens een structureel verschijnsel. Het doet zich met andere woorden nu maar ook in voorgaande jaren voor. Dat staat vergelijkingen in de tijd dus niet in de weg.

Cijfertabel aantasting illegale handel gemeente Steenwijkerland

Aantasting illegale handel	2012	2013	2014	2015
3.1.1 Drugshandel	21	12	20	21
Bezit Hard-drugs	4	0	2	5
Bezit Softdrugs	1	2	3	2
Handel E.D. Hard-drugs	0	0	0	2
Handel E.D. Softdrugs	0	0	1	1
Vervaardigen Hard-drugs	1	0	0	0
Vervaardigen Softdrugs	15	10	14	11
3.1.2 Mensensmokkel	0	0	0	0
3.1.3 Wapenhandel	12	3	5	7
Bezit vuurwapens	4	2	2	1
Handel vuurwapens	0	0	0	1
Bezit overige wapens	6	1	3	5
Handel overige wapens	2	0	0	0
3.1.4 Fraude	63	67	60	142

Bron dataset gemeente BVH

Cijfertabel opgerolde hennepkwekerijen

Georganiseerde hennepsteelt	2012	2013	2014	2015
Steenwijkerland	21	16	16	12

Bron dataset regio hennep

Het totale aantal misdrijven met betrekking tot illegale handel steeg van 110 misdrijven in 2014 naar 198 misdrijven in 2015. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een forse toename van het aantal fraude misdrijven. Door een andere manier van registreren zijn de misdrijfcijfers van het landelijk meldpunt fraude vanaf maart 2015 per gemeente inzichtelijk geworden. Het gaat hier vooral om fraude via marktplaats.

Opvallend is de een stijging van een het aantal softdrugs gerelateerd misdrijven in Steenwijk. Afgelopen jaar ontmantelden we, in samenwerking met verschillende partners, 12 hennepkwekerijen. We constateerden 7 keer bezit/handel van wapens. Er is niet geconstateerd dat er zich misdrijven op het gebied van mensensmokkel voordeden.

Afgelopen jaar werden er door het politieteam conform afspraken met het openbaar bestuur en het OM controles van de coffeeshop uitgevoerd. Het team heeft geen overtredingen van de AJOGH-criteria geconstateerd, wel leverde deze controles een aantal aandachtspunten op.

Onderzoek handel in drugs, witwassen en fraude

In juni 2014 werd er vanuit het team een onderzoek opgestart naar handel in drugs in de gemeenten Steenwijkerland. Het onderzoek breidde zich snel uit aangezien er tevens verdenkingen waren van witwassen en hypotheekfraude. Door de omvang en de complexiteit van het onderzoek werd ondersteuning ingeroepen van diverse specialisme van de politie. Er werd onder andere een groot strafrechtelijk financieel onderzoek gestart, er werd gebruikgemaakt van bijzondere opsporingsbevoegdheden en een internationaal rechtshulpverzoek gedaan, waarna een persoon in het buitenland kon worden verhoord. Het onderzoek werd eind 2015 afgerond, waarbij een ontnemingsvoorstel werd gedaan van ruim 900.000 euro.

2.2 Gewelddelicten

In deze paragraaf geven we de meerjarenontwikkeling ten aanzien van diverse vormen van geweld binnen de gemeente Steenwijkerland.

We gaan – voor zover relevant - in op de verschillende vormen van geweld. Het gaat om uitgaansgeweld of horecagerelateerd geweld, huiselijk geweld en straatroof en overvallen. Daarbij is aandacht voor 'het beeld achter de cijfers'. Hoe kunnen opvallende ontwikkelingen (sterke afname, dan wel toename van bepaalde vormen van geweld) worden verklaard? Ook wordt beschreven waar bepaalde vormen van geweld zich concentreren (*hotspots*) en of het geweld zich voordoet op specifieke tijdstippen (*hottimes*).

Soorten geweld

Grofweg worden twee soorten van geweld onderkend: straatgeweld (geweld in het publieke domein) en geweld achter de voordeur (huiselijk geweld). Een kleine hoeveelheid geweldsmisdrijven heeft de code "HG" (huiselijk geweld) meegekregen. De rest van de geweldsincidenten betreft dus straatgeweld.

Bij straatgeweld wordt onderscheid gemaakt op grond van de intentie of de bedoeling van het geweld. Bij straatroof en overvallen (of de dreiging hiermee) wordt geweld gebruikt als middel (instrument) om een slachtoffer te beroven. We noemen dat instrumenteel geweld. Daar tegenover staat expressief geweld. Daarbij is het doel van het geweld het krijgen van status, de kick of de spanning, of gewoon voor de "lol". Vaak is bij dit soort geweld sprake van overmatig alcohol- of drugsgebruik.

Het team heeft afgelopen jaren veel aandacht besteed aan het terugdringen van geweld. Afgelopen jaar werd 69% van alle geweldsmisdrijven opgehelderd. Uit onderstaande tabel kunnen we concluderen dat er afgelopen jaar vaker sprake was van bedreigingen en mishandelingen, maar er minder vaak openlijk geweld is gepleegd. Het totale aantal geweldsdelicten steeg afgelopen jaar met 11%.

Cijfertabel geweldscriminaliteit gemeente Steenwijkerland

Geweldscriminaliteit	2012	2013	2014	2015
1.4.2 Moord, doodslag	5	3	4	3
Poging Moord, doodslag	5	2	3	3
Voltooide Moord, doodslag	0	1	1	0
1.4.3 Openlijk geweld (personen)	2	4	12	8
1.4.4 Bedreiging	73	76	62	72
1.4.5 Mishandeling	128	152	113	131
1.4.6 Straatroof	2	1	1	0
1.4.7 Overval	5	2	1	1

Bron dataset gemeente BVH

Het team constateert een toename van het aantal bedreigingen via social media. Ook signaleert het team dat er bij mishandelingen steeds vaker tegenaangifte wordt gedaan waardoor het aantal incidenten cijfermatig stijgt.

Opvallend is de stijging van het aantal bedreigingen in het centrum van Steenwijk. Deze cijfermatige stijging komt overigens niet overeen met het straatbeeld van zowel de horeca-coördinatoren als de wijkagent en laat zich moeilijk verklaren. Ook zien we een toename van het aantal mishandelingen in Vollenhove, Blokzijl en Beltschutsloot. Deze stijging wordt mogelijk veroorzaakt door een aantal langsepende burenc conflicten waarbij over en weer aangiftes worden gedaan. Het team merkt tevens op dat er in sommige gevallen weliswaar een multidisciplinair overleg (MDO) is opgestart, maar dat dit geen constructieve oplossing biedt aangezien de regierol onvoldoende door de gemeente wordt vormgegeven.

2.2.1 Straatroof en overvallen

Straatroof en overvallen hebben – naast woninginbraak (zie voorgaande paragraaf 2.1.1) – de hoogste prioriteit. Ze worden alle drie gekwalificeerd als '*high impact crime*' vanwege de geestelijke en soms ook lichamelijke schade die slachtoffers hiervan ondervinden.

Straatroof en een deel van de overvallen zijn in de optiek van betrokken veiligheidsdeskundigen meer en meer te karakteriseren als 'gelegenheidscriminaliteit'. Toevallige passanten (veelal jongeren) worden zonder reden bedreigd, geïntimideerd of in elkaar geslagen en 'en passant' gedwongen hun fiets, mobieltje of geld af te geven.

Afgelopen jaar vond er in Steenwijkerland geen straatroof plaats. In mei 2015 vond er een woninginbraak met geweld plaats, die werd geregistreerd als een overval in een woning (zie voorgaande paragraaf 2.1.1).

2.2.2 Uitgaansgeweld

Afgelopen jaar is het aantal uitgaansgerelateerde geweldsdelicten verder gedaald. Het team typeert het straatbeeld over het algemeen als relatief rustig. Om het uitgaansklimaat te verbeteren werkt het team nauw samen met de gemeente en horecaondernemers. De inzet van het VOS-team en de bikers op de uitgaansavonden is effectief en wordt gecontinueerd. Daarnaast is het team positief over de inzet van en de samenwerking met beveiligingsmedewerkers die afkomstig zijn uit het gebied. Deze personen kennen de lokale problematiek, kunnen mensen gemakkelijk aanspreken en helpen escalatie van incidenten te voorkomen.

Evenementen

Ook tijdens de lokale feesten vonden er relatief weinig geweldsdelicten plaats, dit aantal is de afgelopen jaren zichtbaar gedaald. Dit komt onder andere doordat organisatoren ook aandacht besteden aan toezicht en beveiliging.

2.2.3 Relationeel/huiselijk geweld

Huiselijk geweld komt overal voor. Onder invloed van (landelijke) campagnes worden slachtoffers gestimuleerd om aangifte te doen. De politie kan ook zonder aangifte besluiten tot actie over te gaan. Huiselijk geweld is en blijft per definitie een prioriteit. Zeker als men zich realiseert dat er slechts een klein deel van het aantal huiselijk geweldsincidenten naar buiten komt. En bij al die gevallen kan men er gevoeglijk van uitgaan dat aangevers al vaker slachtoffer zijn geweest van geweld. Huiselijk geweld heeft daarom de aandacht van de politie.

In 2015 werden in Steenwijkerland 47 misdrijven waarbij sprake was van huiselijk geweld gepleegd, dit aantal was lager dan de drie voorgaande jaren toen er gemiddeld 65 misdrijven plaatsvonden.

Huisverboden

Sinds 2009 is het mogelijk via een bestuurlijke maatregel de pleger van huiselijk geweld tijdelijk uit huis te plaatsen. Dat geldt dan primair voor de situaties waarbij onvoldoende gronden zijn voor strafrechtelijk optreden, maar wel tal van aanwijzingen dat de situatie binnen niet al te lange termijn opnieuw kan escaleren. Deze maatregel heet "huisverbod". De pleger van huiselijk geweld wordt hiermee voor een kortdurende periode (10 dagen) verboden thuis te komen en hij/zij mag geen contact hebben met de in de beschikking genoemde gezinsleden en/of huisgenoten.

Daarmee wordt een escalatie van huiselijk geweld voorkomen. In deze periode wordt tevens alles in het werk gesteld om dader en slachtoffer(s) te begeleiden naar hulpverlening (snelle interventie). Een huisverbod kan verlengd worden tot maximaal 4 weken. In 2015 zijn in de gemeente Steenwijkerland 4 huisverboden afgegeven.

2.2.4 Geweld tegen overheidsfunctionarissen (GTPA/VPT)

Werknemers met een publieke taak hebben regelmatig te maken met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Het kabinet vindt dit onacceptabel en is van

mening dat werknemers met een publieke taak zonder beletsel en zonder enige vorm van drang en dwang hun werk moeten kunnen uitvoeren. De overheid richt zich dan ook nadrukkelijk op het terugdringen van agressie en geweld tegen werknemers en organisaties met een publieke taak.

In 2015 is 4 keer aangifte gedaan van geweld tegen politiemedewerkers. Hierbij was er sprake van beledigingen, bedreigingen en mishandelingen.

2.3 Overige misdrijven

Cijfertabel overige misdrijven gemeente Steenwijkerland

Overige misdrijven	2012	2013	2014	2015
Overige misdrijven	369	314	328	326

Bron dataset gemeente BVH

Onder overige misdrijven worden de aangiftes geschreven die niet in een van de eerder genoemde soorten misdrijven vallen en zeer uiteenlopend zijn. Hieronder vallen onder andere het verlaten van de plaats na een ongeval, misdrijven die in strijd zijn met de inrichting uit de Wet Milieubeheer en misdrijven in het kader van voedselveiligheid.

2.3.1 Zedendelicten

Cijfertabel zedendelicten gemeente Steenwijkerland

Zedendelicten	2012	2013	2014	2015
Openbare schennis der eerbaarheid	8	3	6	2
Verkrachting	0	0	3	1
Aanranding	1	1	0	4
Overige zedenmisdrijven	5	2	2	3
Pornografie	2	1	0	0
Incest/Afhankelijkheid/Wilsonbekwame	1	1	3	2
Seksueel Misbruik Kinderen (geen incest)	0	1	1	3

Bron dataset gemeente BVH

Het aantal zedendelicten is afgelopen jaar met 15 misdrijven gelijk gebleven. Het politieteam werkt bij de afhandeling van zedendelicten samen met de afdeling zeden van de districtsrecherche IJsselland. In een aantal zaken was de verdachte bekend en kon er door de afdeling zeden onderzoek worden gedaan.

In april 2015 werd een 32-jarige verdachte aangehouden voor 3 aanrandingen in een horecagelegenheid. Daarnaast leidde een burenruzie in juli 2015 tot een zedenaangifte. De burenruzie escaleerde waarbij een incident plaatsvond en er door de afdeling zeden aangifte werd opgenomen. Eveneens escaleerde een andere burenruzie in september 2015 in een zedendelict. Er vond een aanranding plaats als een gevolg van een langshepend burencnflict. De afdeling zeden deed onderzoek. In oktober 2015 werd er tot slot aangifte gedaan nadat er bij een 18-jarige vrouw onzedelijk handelingen waren verricht door haar werkgever.